

ਪਾਠ - 8

ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ

ਮੈਂਥੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ - ਲੁਕਣ ਛਿਪਣ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹ; ਤਰੀਕਾ - ਢੰਗ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ -

ਉ. ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ ਥੋੜ੍ਹ ਲਈ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ:- ਲੁਕਣ ਮੀਟੀ ਥੋੜ੍ਹ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਅ. ਥੋੜ੍ਹ ਲਈ ਕਿੰਨੇ ਘੱਟੇ ਤੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

ਉੱਤਰ:- ਜਿੰਨੇ ਥਿਠਾਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹੇ ਘੱਟੇ ਤੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ੲ. ਕੀ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਘੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

ਉੱਤਰ:- ਜਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਘੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉਹਨਾਂ ਘੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਘੱਟਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਥਾੜ੍ਹ ਰਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ. ਇੱਕ ਬਿਡਾਰੀ ਕਿੰਨੇ ਪੱਤੇ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ:- ਇੱਕ ਬਿਡਾਰੀ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ ।

੭. ਚੋਰ ਕੌਣ ਚਲਦਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ:- ਸੇਰਾ ਪਾਹਾ ਹੋਇਆ ਪੱਤਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
ਤਾਂ ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਇੱਕ ਪੱਤੇ ਸਨ ਚੋਰ ਹੋ ਗੀ
ਚਲਦਾ ਹੈ ।

੮. ਚੋਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ:- ਹਰ ਇੱਕ ਬਿਡਾਰੀ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ
ਹੱਥ ਇੱਕ ਉਹ ਫਟਿਆ ਹੋਇਆ ਪੱਤਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਚੋਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

੯. ਜੇਹਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ 'ਤੇ
ਅੱਖਰ ਲਗਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :

ਬਿਚ	ਬਿੱਚ	ਬਚਾ	ਬੱਚਾ
ਪਤੇ	ਪੱਤੇ	ਰਖ	ਰੱਖ
ਰੁਖ	ਰੁੱਖ	ਅਖ	ਅੱਖ

੩. ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣ ਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋ :

1. ਲੁਕਣ-ਮੀਟੀ ਖੋਡਣ ਲਈ ਇਹ ਚੋਰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

2. ਹਰ ਇੱਕ ਬਿਡਾਰੀ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ । (ਸੇਰਾ / ਚੋਰ)

ਭਾਗ 3.

3. ਚੋਰ ਦੀਆਂ ਆਂਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

4. ਚੋਰ ਜਿਸ ਬਿਛਾਰੀ ਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚੋਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਫੜਦਾ / ਫੜਦੀ)

4. ਉਹ ਦੁੱਗਾ ਤੇ ਆ ਦੁੱਗ ਦੇ ਦੁਆਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਦੁਆਰ ਖੁਲ੍ਹੇ ਰੱਖੇ :

- | ਉ | ਆ |
|------------------------|-----------------------------------|
| 1. ਲੁਕਣ - ਮਿਟੀ | ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। (3) |
| 2. ਜਿਤਨੇ ਬੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ | ਦੀ ਖੋਭ ਘੱਟੀ ਪੁੱਗਣੀ ਹੈ। (1) |
| 3. ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ ਖੋਭ | ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪੱਤੇ ਤੇਜ਼ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (2) |

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 'ਤੇ (✓) ਦਾ ਲਿਸ਼ਾਜ਼ ਪਾਓ :

1. ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ ਕਿਹੜੀ ਖੋਭ ਹੈ ?

ਲਈ (x) , ਪੁੱਗਣੀ (✓)

2. ਇਸ ਖੋਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ?

ਗੋਦ ਦੀ (x) , ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਨਹੀਂ (✓)

3. ਲੁਕਣ - ਮੀਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਕੋਢੀ ਨੂੰ (x) , ਚੋਰ ਨੂੰ (✓)

4. ਚੋਰ ਦੀ ਚੋਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ਧੰਨੋ 4.
ਧੰਨੋ ਬਿੱਚ ਕੇ (✓) , ਕੋਰੀ ਕਰਦਾ ਕੇ (x)

5. ਹਰ ਬਿੱਚਾਰੀ ਕੀ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ ?
ਦੁਸੇ ਬਿੱਚਾਰੀ ਲੈ (x) , ਇੱਕ ਧੰਨਾ (✓)

6. ਕੋਰ ਕੋਰ ਬਿੱਚਦਾ ਹੈ ?
ਜਿਸ ਦੇ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਧੰਨੇ ਨਿਕਲਦੇ (x)
ਜਿਸ ਲੈ ਧੰਨਾ ਧੰਨਾ ਆਏ (✓)

ਪਾਠ - ੧

ਭਲਾਈ ਦਾ ਢਲਾ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਰਥ

ਰੁੱਖ - ਪੇੜ, ਵਰੱਖਤ, ਸੰਘਣੇ - ਚਹੁਤ ਜਿਆਦਾ, ਥਣੇ,
ਪਰੱਖ - ਤੀਰ-ਰਮਾਨ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਥਰਮਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

ਉ, ਕੀੜੀ ਤਲਾਸ਼ ਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਆਈ ਸੀ ?

ਉ: ਕੀੜੀ ਤਲਾਸ਼ ਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ।

ਆ, ਉਹ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿੱਗ ਪਈ ?

ਉ: ਕੀੜੀ ਤਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਆਈ। ਕਿਰਾਏ
ਪਰੱਖ ਕੇ ਉਸਦਾ ਪੈਰ ਡਿਲਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਤਲਾਸ਼
ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਈ।

ੲ, ਉਸ ਨੇ ਕੀ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ ?

ਉ: ਕੀੜੀ ਨੇ 'ਬਚਾਓ - ਬਚਾਓ' ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾਇਆ।

ਸ, ਕੀੜੀ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਕੌਣ ਆਈ ?

ਉ: ਕੁਚੂੜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਤੋੜਿਆ ਤੇ ਉੱਡ ਕੇ ਤਲਾਸ਼
ਵਿੱਚ ਕੀੜੀ ਕੋਲ ਆਂ ਦਿੱਤਾ। ਕੀੜੀ ਦੀ ਜਾਨ ਵਿੱਚ
ਜਾਨ ਆਈ।

ਹ, ਜੇ ਰਬੂਤਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ?
ਉ, ਜੇ ਰਬੂਤਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀਜੀ ਹੁੱਥਾਂ ਸਾਂਦੀ ।

੨, ਰਬੂਤਾ ਨੇ ਕੀਜੀ ਨੂੰ ਚਕਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ?
ਉ: ਰਬੂਤਾ ਨੇ ਕੀਜੀ ਨੂੰ ਚਕਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਤਾ ਤੇਜ਼
ਕੇ ਕੀਜੀ ਕੋਲ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ । ਕੀਜੀ ਉਸ ਪੱਤੇ ਦੀ
ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆ ਗਈ।

ਖ, ਰਬੂਤਾ ਕਿੱਥੇ ਚੈਠਾ ਸੀ ?
ਉ, ਰਬੂਤਾ ਅੰਬ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੈਠਾ ਸੀ।

ਗ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ?
ਉ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਰਬੂਤਾ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ।

੨. ਉ ਆਏ ਆ ਆਏ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਠੀਕ ਠੀਕ
ਵਾਰ ਲਿਖੋ :

ਉ
1. ਇੱਕ ਪਿਆਸੀ ਕੀਜੀ
੨. ਰਬੂਤਾ ਨੇ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ
ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਉਸਨੇ
3. ਇੱਕ ਕੀਜੀ

4. ਰਬੂਤਾ ਨੇ ਪੱਤਾ ਤੇਜ਼ਿਆ

5. ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦੇ ਪੈਰ ਨੂੰ

6. ਉਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸ਼ਿਕਾਰੀ

ਆ
ਜੇਹ ਨਾਲ ਵੱਡ ਲਿਆ । (5)
ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੱਥਾਂ ਰਹੀ ਸੀ। (3)

ਤੇ ਉੱਡ ਕੇ ਕੀਜੀ ਦੇ ਕੋਲ
ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ । (4)
ਦਾ ਪੱਤਾ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ
ਹੈ । (6)

ਕੁੱਝ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ । (2)
ਤਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਆਈ। (1)

3. ਪੜ੍ਹੋ, ਸਮਝੋ ਤੇ ਲਿਖੋ, ਕਿਵੇਂ -

ਕੀੜੀ - ਕੀੜੀਆਂ

ਸ਼ਿਕਾਰੀ - ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ

ਰਚੂਤਾ - ਰਚੂਤਾ

ਰੁੱਖ - ਰੁੱਖ

ਪੱਤਾ - ਪੱਤੇ

ਚੰਗਾ - ਚੰਗੇ

4. ਕਿਸਨੇ ਕਿਹਾ ? ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਮਾਹਮਣੇ ਲਿਖੋ :

ਉ "ਬਚਾਓ - ਬਚਾਓ"
ਮਾਂ, "ਮਾਂ ! ਦਿਓ"

ਕੀੜੀ ਨੇ
ਰਚੂਤਾ ਨੇ

5. ਥਾਲੀ ਥਾਂਠਾਂ ਤੋਂ :

1. ਤਲਾਸ਼ ਥਾਲੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

2. ਇੱਕ ਪਿਆਲੀ ਕੀੜੀ ਤਲਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਥਾਲੀ ਥੀੜ ਮਾਈ ।

3. ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦਾ ਤੀਰ-ਰਸਮ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ।

4. ਰਚੂਤਾ ਉੱਥੋਂ ਉੱਡ ਗਿਆ ।

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 'ਤੇ (✓) ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਓ :

1. ਤਲਾਸ਼ ਕਿਸ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ?

ਸਿੱਟੀ ਨਾਲ (x) , ਥਾਲੀ ਨਾਲ (✓)

2. ਤਲਾਸ਼ ਦੇ ਤੇਜ਼ੇ ਕਿਹੜਾ ਰੁੱਖ ਸੀ ?
ਜਾਮਨ ਦਾ (x), ਮੱਧ ਦਾ (✓)

3. 'ਤਲਾਸ਼' ਤੇ ਕੀ ਕਰਨ ਆਈ ਸੀ ?
ਲਗਾਉਣ (x), ਧਾਣੀ ਧੀਣ (✓)

4. ਕੁਝ ਤੇ ਕੀ ਤੋੜਿਆ ?
ਕੀੜੀ ਦਾ ਸਿਰ (x), ਪੱਤਾ (✓)

5. ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਕੌਣ ਆਇਆ ?
ਕੁਝ (x), ਸਿਰਾਗੀ (✓)

6. ਸਿਰਾਗੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੀ ਸੀ ?
ਧੰਦੂਰ (x), ਤੀਰ-ਕਮਾਨ (✓)

7. ਕੀੜੀ ਨੇ ਸਿਰਾਗੀ ਦੇ ਕਿੱਥੇ ਵੀੜਿਆ ?
ਥਾਂਹ 'ਤੇ (x), ਪੈਰ 'ਤੇ (✓)

8. ਸਿਰਾਗੀ ਦਾ ਪਲੱਥ ਕਿੱਥੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ?
ਤਲਾਸ਼ ਵਿੱਚ (x), ਹੇਠਾਂ (✓)